

VALORIFICAREA ECONOMICĂ A APELOR MINERALE ÎN STATIUNEA SĂCELU

Grigore CIOCĂZAN

Direcția Apelor Jiu, Târgu-Jiu, grigore.ciocazan@yahoo.com

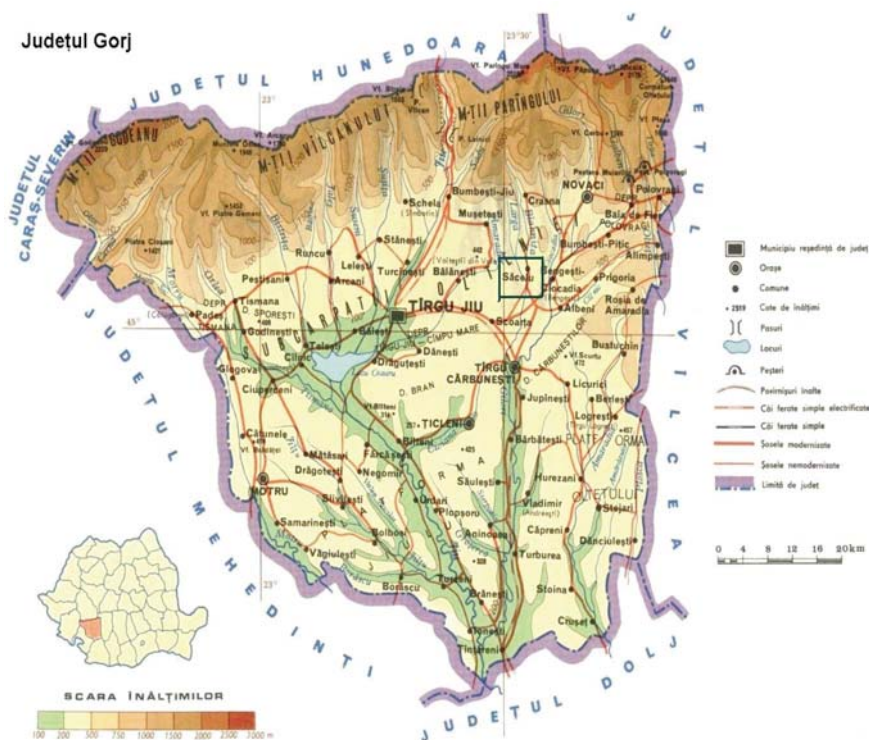
ECONOMIC TURNING INTO ACCOUNT OF THE MINERAL WATERS IN SĂCELU RESORT

The Săcelu resort is placed in Gorj county, to the East of Târgu-Jiu city, in the valley chute made by the Blahnița river when crossing the sub-Carpathians hills. One can reach the resort from Târgu-Jiu, on the DN (National Road) 67 Târgu-Jiu – Râmnicu Vâlcea and then on DJ (County Road) 661, running/driving 32 km, or coming from Râmnicu Vâlcea (80 km) and Târgu-Cărbunești (18 km). The Săcelu resort birth and development is due to mineral waters coming out through the faults and fissures formed in the Săcelu conglomerates. The tectonic movements from the Tertiary end produced the raising and the folding of the sediments transported by the rivers from Parâng Mountains, tracing the Sub-Carpathians and Gaetic Piemont areal. The main physico-geographical feature for the Sub-Carpathians between Gilort and Jiu is given by the depression-hills double alternance : sub-mountain depression, inner sub-Carpathians hills, Câmpu-Lung - Târgu-Jiu depression and outer sub-Carpathians hills.

Key words: Săcelu, mineral waters, turning into account, therapeutic potential .

Așezare geografică

Stațiunea Săcelu se află în județul Gorj, la est de orașul Tg-Jiu, în culoarul de vale pe care l-a creat râul Blahnița la traversarea dealurilor subcarpatice. În stațiune se poate ajunge din Tg-Jiu pe DN 67 Tg-Jiu-Rm.Vâlcea și apoi pe DJ 661, parcurgându-se 32 de km., sau venind dinspre Rm.Vâlcea (80 km) și Tg-Cărbunești (18 km).

Condiții fizico-geografice

Aflată chiar pe axul anticlinalului căruia îi aparțin dealurile subcarpatice interne Ciocadia-Săcelu-Voitesti, stațiunea Săcelu datorează apariția și dezvoltarea ei apelor minerale ce ies la suprafață prin faliile și fisurile formate în conglomeratele de Săcelu. Mișcările tectonice de la sfârșitul terțiarului au dus la ridicarea și cutarea sedimentelor transportate de ape din Munții Parâng, conturând arealul Subcarpaților și Piemontului Getic. Trăsătura fizico-geografică dominantă pentru subcarpații dintre Gilort și Jiu este dată de dubla alternanță între depresiuni și dealuri: depresiunea submontană, dealurile subcarpatice interne, depresiunea Câmpu-Mare-Tg-Jiu și dealurile subcarpatice externe.

Stațiunea Săcelu este mărginită de Dl. Ciocadia (579 m.) la est și Dl. Săcelu (570 m) la vest. Cele două dealuri sunt despărțite de valea îngustă și adâncă a râului Blahnița care arată antecedenta sa, direcția generală de curgere N-S păstrându-se pe perioada ridicării anticlinalului. Peste conglomeratele de Săcelu, de vârstă eocenă, se află depozite de marnă vineție și argilă care au favorizat dezvoltarea alunecărilor de teren. În cuaternar, râul Blahnița și-a dezvoltat terase în zonele depresionare, mai bine păstrate și cu extindere mare fiind în depresiunea Câmpu Mare.

Climatic, Băile Săcelu beneficiază de caracteristicile temperat continentale cu influența dominantă a maselor de aer mediteranean și adriatic. În general iernile sunt blânde, cu strat de zăpadă în 15-20 de zile, cu o temperatură medie multianuală de 10,2 °C și cu precipitații medii multianuale de 595 l/m². Dinamica locală a maselor de aer determinată de culoarul îngust al văii râului Blahnița, oferă condiții favorabile plimbărilor pentru cură de aer, mai ales în perioada zilelor călduroase de vară.

Vegetația dealurilor ce mărginesc stațiunea Săcelu este reprezentată de pădurile de foioase (fag, stejar, tei) și suprafețe cu pășuni. Climatul de adăpost din partea sud-vestică a Dealului Ciocadia a permis dezvoltarea mai multor exemplare de castan comestibil.

Istoricul localității Săcelu

Cercetările arheologice efectuate pe raza comunei Săcelu au dus la descoperirea unor dovezi certe în legătură cu locuirea acestor meleaguri din neolitic (mai multe topoare neolitice descoperite aici se află la Muzeul Județean Tg-Jiu și la muzeul din localitate) până în prezent. Studiarea atentă a castrului roman de la Săcelu de către istoricul Grigore Tocilescu și de cărturarul gorjean Alexandru Ștefulescu, a consemnat descoperirea mai multor dovezi din perioada ocupației romane 106-271: monede romane, resturi de băi, pietre sculptate, 3 statui din piatră, coloane fără capitel, inscripții care atestă folosirea izvoarelor minerale, instalație termală, figurine din lut, cărămizi, etc. Descoperirea și valorificarea izvoarelor termale de către romani au constituit baza continuității și dezvoltării așezării Săcelu. Castrul roman a fost un centru militar, dar și de cultură, scrierea latină atestând un învățământ organizat pe lângă castru. Ținutul dealurilor subcarpatice era bine populat, Săcelu fiind situat în inima viitoarei Țări Litua, din timpul voievodului Litovoi, sec. al XIII-lea. Păstrarea în timp a drumului roman ce făcea legătura între castrul roman de la Bumbesti-Jiu și Grădiștea-Vâlcea a constituit un factor pozitiv în dezvoltarea așezărilor din zonă. Există documente care arată că, la 1440, preotul de la biserica sătenilor din Săcelu participa la schimburile de teren între locuitorii zonei.

Între 1536 și 1543, la scaunul domnesc a fost ca grămătic boierul Nanul din Săcelu. În sec. XVI-XVII, la Săcelu a funcționat un centru de judecată zonal, ceea ce arată că aici era o localitate importantă din punct de vedere economic, social și cultural. Bisericile existente în sec. XVIII în toate satele din zonă au contribuit la dezvoltarea interesului pentru carte al moșnenilor.

Pe raza comunei Săcelu au avut moșie prințul Gheorghe Bibescu și paharnicul C. Obedeianu de la Craiova, lucru ce a favorizat apariția primelor școli în zonă și construirea unei noi biserici (1817).

La sfârșitul sec. XIX și începutul sec. XX, începe (1888) și se dezvoltă continuu construirea de vile pentru primirea persoanelor ce veneau la tratament, izvoarele minerale fiind tot mai cunoscute în partea de nord a Olteniei și apoi chiar pe plan național.

După 1989, stațiunea Săcelu a avut o perioadă de regres, ca urmare a revendicării terenurilor și imobilelor construite înainte de 1948. Începând cu anul 2000, bazinele cu izvoare minerale au fost mai bine întreținute, au apărut vile și pensiuni noi cu condiții moderne de cazare și tratament, existând perspectiva dezvoltării stațiunii în scop terapeutic și turistic.

Centrul Stațiunii Săcelu

Izvoarele minerale

Dealurile care mărginesc stațiunea Săcelu (dl. Ciocadia la est și dl. Săcelu la vest) se încadrează tectonic în anticlinalul Tg-Jiu-Săcelu-Ciocadia (I. Huică, 1997). Rocile componente ale anticlinalului (conglomerate, microconglomerate, calcare, gresii), de vârstă terțiară, sunt afectate de numeroase falii și fisuri prin care ajung la suprafață apele minerale. Râul Blahnița, prin crearea unei văi înguste și adânci la traversarea dealurilor subcarpatice, a pus în evidență izvoarele minerale cu caracter ascendent.

Potențialul surselor hidrominerale este valorificat la Săcelu prin bazine cu apă minerală, izvoare și foraje.

Bazinele cu apă minerală au valoare terapeutică prin conținutul bogat în sulf, clor, brom și iod.

Bazinul nr. 1, deși mic prin suprafață, este important prin stratul gros de nămol terapeutic ce se folosește la tratarea bolilor reumatismale; debitul izvoarelor ce ies prin fisurile conglomeratelor este de numai 2,6 m³/zi.

Bazinul nr. 2 are un debit al izvoarelor de 15 m³/zi, o suprafață de 550 m²; mineralizația totală a apei este cuprinsă între 34950-53560 mg/l. Și la acest bazin este important nămolul terapeutic ce se formează anual.

Bazinul nr. 3, cu o suprafață de 800 m² și un debit al izvoarelor de 9 m³/zi, beneficiază de un aport de apă minerală de la un foraj alăturat. Mineralizația totală este în jurul valorii de 44520 mg/l.

Bazinul nr. 4, cu suprafață de 3000 m², are adâncimi de 2-2,5 m, un debit al izvoarelor de 17 m³/zi și mineralizație totală de 44500 mg/l. Prin pompare din acest bazin se asigură și apa minerală necesară băilor la cadă. În trecut bolnavii care se vindeau de afecțiuni reumatice l-au numit “ Izvorul tămăduirii”.

Bazin nr.1

Bazin nr. 2

Bazin nr.3

Bazin nr.4

Izvoarele minerale, înafara celor de pe fundul celor 4 bazine, au proprietăți curative distincte:

- Izvorul de ochi, numit și Sadoveanu, se află în albia minoră a râului Blahnița, apa lui cu o mineralizație totală de 47090 mg/l este folosită de multe decenii la vindecarea unor boli ale ochilor.

- Izvorul Săcelata (Sfânta Treime) situat pe versantul stâng al râului Blahnița în partea de sud-est a stațiunii, apare pe o falie ce separă conglomeratele de Săcelu cu sisturile argilo-bituminoase. Analizele chimice

făcute din 1954 până în prezent, arată o mineralizație totală între 2248-3282 mg/l. Datorită efectelor hidrogenului sulfurat asupra organismului, apa izvorului este utilizată pentru tratarea gastritei hipotone, colitei, diabetului zaharat, intoxicației cu metale grele.

Primele *foraje*, în anii 1952-1953, s-au făcut în zonă pentru prospectarea hidrocarburilor. În perioada 1963-1964, Institutul de Balneologie și Fizioterapie (IFB) a recondiționat 5 foraje existente la nord de centrul stațiunii pe malul drept și stâng al Blahniței. În anii 1964-1965 în partea sudică a stațiunii a fost săpat un foraj de 3212 m. adâncime pentru prospectarea hidrocarburilor. În anul 1971, lângă bazinul nr. 3 s-a executat un foraj de cercetare hidrogeologică (1990 m. adâncime) ce asigură un debit de 2,7 l/s de apă minerală (mineralizație totală de 44500 mg/l). Apa forajului alimentează bazinele nr. 3 și 4. Tot cu scop hidrogeologic în partea de sud a stațiunii a fost executat un foraj cu adâncimea de 570 m. Toate forajele, săpate în conglomerate și gresii, au pus în evidență existența apei minerale.

Potențialul terapeutic al stațiunii Săcelu

Apele minerale de zăcământ, nămolul terapeutic și climatul zonei au constituit factorii determinanți ai apariției și dezvoltării stațiunii. Principalele afecțiuni care pot fi tratate la Băile Săcelu sunt:

- afecțiuni ale aparatului locomotor (afecțiuni reumatismale, inflamatorii, degenerative, abarticulare, osteoporoză).

- afecțiuni neurologice periferice (pareze ușoare, paralizii)

- afecțiuni ale sistemului nervos central

- afecțiuni ginecologice

- afecțiuni ale aparatului respirator

- afecțiuni digestive, hepato-biliare și renale;

Stațiunea Săcelu dispune de aproximativ 500 locuri de cazare. În prezent terapia în stațiunea Săcelu se desfășoară în perioada 1 mai - 15 septembrie, lunile iulie – august reprezentând intervalul de timp în care stațiunea este solicitată peste capacitate, mulți pacienți din județul Gorj deplasându-se zilnic pentru tratamentul în cură externă.